

Posudek na bakalářskou práci

Autorka: Tereza Štětínová

Název práce: Citová vazba k rodičům a její vliv na osobní pohodu (well-being) adolescentů

Bakalářská práce bakalantky T. Štětínové se věnuje konceptu attachmentu (citové vazby), který propojuje s teoretickým konceptem subjektivního vnímání osobní pohody. Cílem práce bylo zjistit vliv citové vazby k rodičům na subjektivní well-being u adolescentů. Cíl práce se podařilo naplnit. Design výzkumu byl kvantitativní, bakalantka si stanovila čtyři výzkumné otázky, na jejichž základě následně pracovala s jednotlivými výzkumnými hypotézami.

Bakalářská práce je členěna na část teoretickou, empirickou a diskusi. V teoretické části bakalantka představuje teoretické koncepty vývojového období adolescence, citové vazby a well-beingu. V empirické části představuje design výzkumu, jeho realizaci a zjištění. V diskusi výsledky výzkumu komentuje na základě odborné literatury.

Bakalantka se zaměřila na zkoumání korelace mezi citovou vazbou a well-beingem u adolescentů, což zdůvodňuje tím, že se jedná o období, kdy dochází k osamostatňování jedince, ale zároveň je jeho vazba k rodičům stále silná. Toto konkrétní zaměření na adolescentní skupinu vnímám jako velmi vhodné, protože umožňuje zkoumání citové vazby i v pozdějším věku jedince, ale zároveň ještě v době, kdy lidé bývají v blízkém kontaktu se svými pečujícími osobami a mají s nimi stále silný vztah. Oceňuji, že bakalantka v úvodu přidává i osobní pozadí výběru tématu, ke kterému ji vedla stáž v kontaktním centru a dětském zařízení v Srbsku. Bakalantka také v práci vysvětluje jednotlivé pojmy, se kterými pracuje, což čtenáři umožňuje dobře rozumět jejich přesnému vymezení. Jako vhodné a efektivní se ukázalo zejména to, že ve výzkumu bylo pracováno s jednotlivými dimenzemi citové vazby a well-beingu v dyádách matka-syn, matka-dcera, otec-syn a otec-dcera. V závěru práce se ukázalo, že právě toto podrobnější vymezení přineslo nová a zajímavá zjištění. Velmi pozitivně hodnotím, že některé výzkumné otázky vycházejí z již proběhlých výzkumných studií a bakalantka na ně tak svou prací navazuje. Taktéž práci s dalšími výzkumnými studiemi v diskusi, kde bakalantka propracovává jednotlivá zjištění, ke kterým svým výzkumem přišla, hodnotím pozitivně.

Způsob vypracovávání bakalářské práce byl bezproblemový, bakalantka při upřesňování tématu a psaní práce postupovala systematicky, byla schopna samostatné práce a zároveň průběh práce pravidelně konzultovala. Práce s literaturou je adekvátní.

Jako návrhy, které by mohly vést k dalšímu zlepšení práce, vnímám tři. Ve výsledcích realizovaného výzkumu bakalantka prochází jednotlivé výzkumné otázky a zamítá či

potvrzuje původní hypotézy. Pro lepší přehlednost bych přidala ještě tabulku, ve které by byly zaznamenány jednotlivé hypotézy s jejich výsledkem. Dále pro mě nebylo úplně srozumitelné, zda reliabilita jednotlivých dimenzí dotazníku IPPA byla počítána bakalantkou, nebo zda se jednalo o údaj, který byl zjišťován při překladu dotazníku do češtiny – zde bych doplnila komentář o původu reliability. Jako poslední návrh bych uvítala práci s normami pro IPPA a SWLS, pokud existují, případně komentář o neexistenci norem a chybějící (zahraniční) standardizaci metod. Všechny tyto připomínky vnímám jako návrhy ke zlepšení, které jsou nezávažného charakteru a které nijak nesnižují výslednou kvalitu práce.

Otázky k obhajobě:

1. V diskusi je nastíněno několik možných vysvětlení rozdílů well-beingu mezi chlapci a děvčaty. Které vysvětlení se Vám zdá v kontextu Vašeho výzkumu jako nejpravděpodobnější?
2. Jakou oblast well-beingu a oblast psychických procesů podle Vás měří dotazník SWLS? Jaké jsou výhody a úskalí této metody? Popište, jaké důvody Vás vedly k jeho výběru mezi metody sběru dat?
3. Jak odhadujete, že by se výsledky Vašeho výzkumu lišily u jiné věkové kohorty (např. u dětí školního věku, u dospělých)? Jakým způsobem si myslíte, že se ve výsledcích výzkumu projevil vliv vývojového období adolescence?

Závěr: Práci hodnotím jako zdařilou jak po formální stránce, tak po stránce badatelské. Bakalantka se zabývala koncepty, které jsou v současné době velmi aktuální, a na které vzniká v ČR i zahraničí velké množství studií. Propojení těchto dvou oblastí je nicméně originální a bakalantka vytvořila vlastní koncept výzkumné studie, což vnímám jako vítané. Získané výsledky také přinášejí zajímavá zjištění, jejichž důvody bakalantka diskutuje s jinými výzkumnými studiemi. Výsledky, ke kterým bakalantka dospěla, bych se nebála doporučit i k publikování.

V Praze dne 19. 5. 2018

PhDr. Ivana Křížová